

VERNIEUWD!

Handboek voor
de praktijk van de
documentatie

DOCUMENTHANDBOEK

Voorwoord Mohammed Chaara

Voor u ligt de compleet vernieuwde docentenhandleiding van het project "Paspoort naar je Toekomstdroom!". Het project richt zich op leerlingen uit groep 8 van het basisonderwijs. Een schakeljaar waarin kinderen en hun ouders voor belangrijke keuzes staan, die bepalend zijn voor de toekomst van het kind. Zij moeten erachter komen welk schooltype geschikt is voor het kind. Om deze vraag te kunnen beantwoorden, moeten de kinderen gaan nadenken over de vragen: Wie ben ik? Wat kan ik? Wat wil ik?

Door de leerlingen te helpen bij het ontdekken van hun talenten, willen wij een impuls geven aan de ontwikkeling van hun kansen, zowel op economisch, cultureel, als sociaal vlak. De cursus bestaat uit vier lessen waarin een bekende Nederlander de leerlingen stimuleert na te denken over zichzelf. In de tussentijdse week kunnen de leerkracht en de leerlingen het project verder verdiepen. De docentenhandleiding helpt u daarbij. Deze is, speciaal voor dit project in overleg met een team van docenten, voor u ontwikkeld.

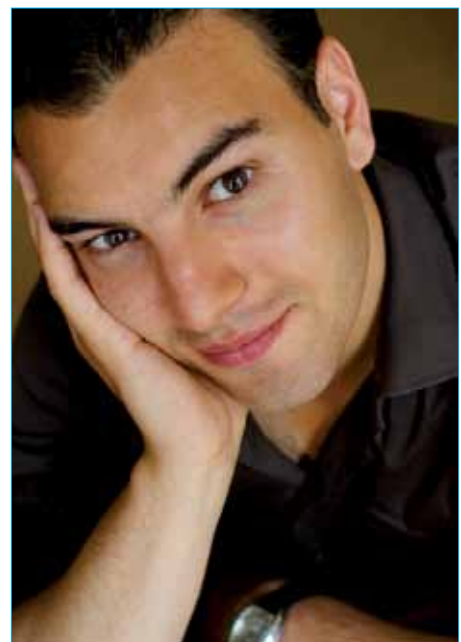
Naar aanleiding van de evaluatie is besloten om de tijdsduur van het project te verlengen, om zo ruimte te creëren voor verdieping en het zorgvuldig uitvoeren van de huiswerkopdrachten. Wij hebben ervoor gekozen om naast de vier lessen een verdiepend pakket aan te bieden. Hiermee is het na iedere les mogelijk om twee weken te vullen met aanvullende opdrachten. Uw rol is dit jaar dus van groot belang!

Het project heeft zich de afgelopen jaren, mede door feedback van leraren, ontwikkeld tot een groot succes. Het stimuleert ons kritisch na te denken over manieren waarop we ons project verder kunnen ontwikkelen. Mocht u verdere ideeën hebben ter verbetering, schroom dan niet deze waardevolle tips te bespreken met de gastdocenten.

Wij kijken uit naar een prettige samenwerking!

Mohammed Chaara
Initiator

**"Als ik het kan,
dan kun jij het toch ook?!"**

Mohammed Chaara
Initiator

Binnenkort zal één van onze gastdocenten uw groep bezoeken om vier lessen te geven in het kader van het project "Paspoort naar je Toekomstdroom!".

Doel van het project

Het project heeft als doel leerlingen in de groepen 7 en 8, te helpen bij de zoektocht naar hun identiteit, talenten en vaardigheden. Wij willen ze leren dat je dromen kunt verwezenlijken, als je maar de juiste stappen neemt.

Het project sluit aan bij de kerndoelen van het ministerie van OC&W op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling. In het bijzonder bij kerndoelnummer 34: "Oriëntatie op jezelf en de wereld, mens en samenleving."

Doelen:

- De leerlingen onderzoeken hun eigen identiteit en kwaliteiten;
- De leerlingen leren vanuit hun eigen talent naar de toekomst te kijken en zo een eigen toekomstdroom te ontwikkelen;
- De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen;
- De leerlingen weten welke stappen ze moeten nemen om hun toekomstdroom te verwezenlijken.

De lessen

De gastdocent zal in vier lessen de stof met uw leerlingen behandelen. Het "paspoort" zal de leerlingen daarbij handvatten bieden. Ook zullen de leerlingen door middel van een mindmap hun vorderingen visualiseren in de klas. Het is de bedoeling dat u bij alle lessen aanwezig bent, zodat u de informatie uit de lessen later ook kunt gebruiken. Na de gastlessen gaat u het project zelf verder uitdiepen met behulp van de leerkrachtgebonden activiteiten. In de handleiding is door middel van symbolen aangegeven wie welke lessen geeft en of deze lessen optioneel of verplicht zijn:

- Lessen die gegeven worden door de gastdocent;
- Lessen die gegeven worden door u;
- Huiswerk voor de leerlingen;
- Verplichte lessen, gegeven door u;
- Optionele lessen, gegeven door u;
- Lessen met een koppeling naar het mindmap.

Kunt u ervoor zorgen dat er een digibord of televisie met dvd-speler voor iedere les in de klas aanwezig is?

Blok 1 Wie ben ik?

In blok 1 draait het om de zelfstandigheid en het verantwoordelijkheidsgevoel van de leerlingen. De identiteit van de leerling vormt de basis waaruit we verder gaan werken. Daarnaast krijgen de leerlingen in dit blok "De vijf gouden tips" aangereikt, om hun toekomstdroom te bereiken en leren zij met deze tips te werken.

Les 1, Dit is mijn koffer.

Doelen

- De leerlingen maken kennis met het rolmodel;
- De leerlingen gaan nadenken over wat ze willen worden;
- De leerlingen werken aan hun zelfstandigheid;
- De leerlingen maken kennis met "De vijf gouden tips".

Vooraf

Ter inleiding op de lessen, plant u met de leerling een zaadje (bijvoorbeeld tuinkers of gras).

Bij dit proces vraagt u of de leerling kan uitleggen wat deze activiteit te maken heeft met project 'Paspoort naar je Toekomstdroom!'. (Het zaadje symboliseert de leerling. Dit zaadje zal zich gaan ontwikkelen tot een plantje. Een leerling ontwikkelt zich door de jaren heen tot een volwassen persoon. Hierop hebben allerlei factoren invloed. Bespreek deze zowel voor het plantje, als voor de leerling).

Startactiviteit

De gastdocent maakt kennis met de leerlingen. Wie is hij? * Wat doet hij? Hoe is hij bekend geworden? Wat was zijn toekomstdroom? Welke stappen heeft hij gezet om zijn dromen te verwezenlijken? Na deze kennismaking krijgen alle leerlingen een eigen paspoort.

*Bij de gastdocent spreken wij altijd in de mannelijke vorm vanwege de leesbaarheid, uiteraard hebben wij ook vrouwelijke gastdocenten.

Kernopdrachten

Onder leiding van de gastdocent voeren de leerlingen een aantal opdrachten uit waardoor zij zichzelf, maar ook elkaar, beter leren kennen. De pagina's 3 t/m 10 uit het paspoort van de leerlingen worden behandeld.

Afsluiten & evalueren

De gastdocent stelt hierbij vragen als: Wat hebben jullie geleerd? Hoe kunnen jullie dit toepassen? Met welke van "De vijf gouden tips" hebben jullie moeite?

Huiswerk

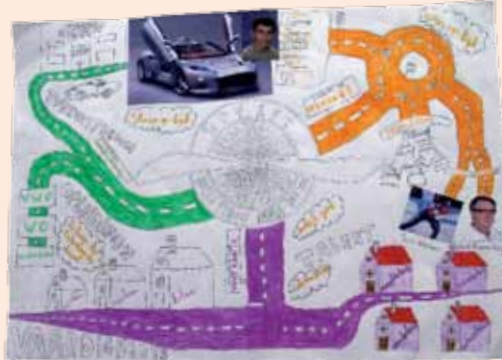
In dit project is ook uitgebreid aandacht voor de noodzaak van het leren plannen en jezelf goed voorbereiden. Er wordt hierbij nadruk gelegd op de eigen verantwoordelijkheid. Zo krijgen de leerlingen iedere les huiswerkopdrachten, die ze in hun agenda moeten noteren. Deze week hebben de leerlingen de volgende huiswerkopdrachten:

1. Plak een pasfoto bij het ticket (blz. 3) en één op jouw mindmap (een kopie is ook goed)
2. Ga met "De vijf gouden tips" aan de slag. Probeer elke dag de tabel bij te houden. (blz. 10)
3. Maak thuis de opdracht over jouw idool en rolmodel in. (blz. 7)

Verdiepingsopdrachten blok 1.

Algemeen

Hieronder vindt u bij ieder lesonderdeel een lesidee. Sommigen zijn verplicht, anderen zijn optioneel. In een aantal opdrachten wordt verwezen naar de mindmap. Het is de bedoeling dat iedere leerling een groot vel papier krijgt dat op een muur in de klas kan worden opgehangen. De leerling zet hierop zijn naam met een kleine foto van zichzelf in het midden. Door middel van een woordweb wordt hier allerlei informatie over het kind aan gekoppeld, het zogenaamde "mindmapping". Zie onderstaande voorbeelden ter inspiratie:

Blz. 3

Als onderdeel van het hoofdstuk "Wie ben ik?", gaat u met de kinderen een handtekening ontwikkelen. Ieder kind krijgt een A4-papier en mag daarop zijn eigen handtekening ontwerpen. Om de kinderen op weg te helpen kunt u al een aantal voorbeelden ophangen en daarbij uitleg geven over de betekenis van een handtekening. De handtekening plaatsen ze daarna in hun paspoort en in het midden van hun mindmap bij hun naam en foto.

Blz. 4

"Van wie is deze koffer?" Alle paspoorten worden ingeleverd. Vervolgens komt er een leerling naar voren en krijgt deze leerling een willekeurig paspoort. Kan de leerling erachter komen wie de eigenaar van dat paspoort is?

Bij blz. 7

Iedere leerling heeft wel iemand die hij/zij bewondert. De leerlingen maken een collage van hun rolmodel, waaruit duidelijk moet worden waarom zij graag op deze persoon zouden willen lijken. Deze collage wordt toegevoegd aan hun mindmap.

Blz. 8

Na het invullen van de stamboom, kunnen de kinderen deze overnemen en natekenen op hun mindmap. (zie voorbeeld)

Blz. 9 & 10

Probeer als leerkracht dagelijks aandacht te besteden aan "De vijf gouden tips". Leg het accent in de korte gesprekken vooral op het nut van de gedragsverandering. Om dit proces inzichtelijk te maken is het een idee om de kinderen per dag met een stip achter hun naam te belonen. Bij vijf stippen ontvangen ze dan de bijbehorende sticker.

Blok 2 Wat kan ik?

In dit blok leren de leerlingen om vanuit hun krachten te denken. Ze onderzoeken welke talenten en vaardigheden ze al bezitten en welke ze nog kunnen ontwikkelen.

Les 2, Ik ga op reis en neem mee.

Doelen

- Leerlingen benoemen hun vaardigheid en talenten;
- Leerlingen leren denken vanuit hun vaardigheden en talenten.

Startactiviteit

De gastdocent kijkt terug op de vorige les. Er wordt geïnventariseerd hoe de leerlingen hun huiswerkopdrachten hebben gemaakt. Dan wordt de planning samen met de leerlingen doorgenomen.

Kernopdrachten

Vandaag gaan de leerlingen ontdekken waar ze goed in zijn. De gastdocent behandelt de blz. 12 t/m 17. De gastdocent besteedt ook aandacht aan het uit het hoofd leren van Grondwet artikel 1. Dit doet hij door gebruik te maken van "mindmapping". Doel van dit onderdeel is om leerlingen in te laten zien dat je "leren kunt leren".

Afsluiten & evalueren

Er wordt een fragment uit de film "Men of Honor" getoond. De film wordt kort nabesproken. Welke eigenschappen bezit de hoofdpersoon? Tot slot wordt de les afgesloten met de volgende vragen: Wat hebben de leerlingen geleerd? Wat waren de ontdekkingen? Wat vonden ze van de les? De gastdocent bespreekt alvast de invulling van de volgende les: "De Talentenshow."

Huiswerk

Leerlingen werken hun planning bij in hun agenda:

1. Bij elk talent past een beroep. De leerlingen selecteren een beroep dat ze aanspreekt en nemen deze mee naar de volgende les. Deze beroepen kunnen ze onderzoeken door te kijken op de websites:
 - www.watwiljeworden.nl;
 - www.projectpaspoort.nl;
 - www.google.nl.
2. De leerlingen werken ook deze week weer aan "De vijf gouden tips".
3. De leerlingen leren Grondwet artikel 1 uit hun hoofd.
4. De leerlingen bereiden "De Talentenshow" voor.

Verdiepingsopdrachten blok 2.

Talentenshow

De leerlingen hebben ontdekt welke talenten ze bezitten. De leerlingen bereiden voor de volgende les een presentatie voor, waarin hun talent zichtbaar wordt. Dit mogen ze zowel individueel als in groepjes van maximaal 3 leerlingen doen.

Hieronder volgen enkele voorbeelden waaruit de leerlingen een keus kunnen maken:

- Dansact;
- Toneelstukje (moet gaan over de toekomst van de leerling);
- Tekening (schets van de leerling in de toekomst);
- Gedicht, rap of lied (over toekomstdroom);
- Presentatie over je toekomstig beroep;
- Jouw toekomstige bedrijf presenteren;
- Iets koken of bakken;
- Goochelen;
- Sport demonstratie;
- “De Talentenshow” presenteren;
- Techniek van de show verzorgen (starten presentaties, licht en geluid).

Ieder groepje heeft ongeveer twee minuten de tijd tijdens “De Talentenshow”.

Van u wordt verwacht dat u de leerlingen begeleidt om een goede show neer te zetten. Stem samen met de leerlingen de volgorde van de verschillende acts af. Het is van belang om leerlingen erop te wijzen dat ze een eigen verantwoordelijkheid hebben voor hun act. Om te ontdekken of iedereen zich goed heeft voorbereid, is het een idee om een generale repetitie te houden.

Bij blz. 17-21

De leerlingen krijgen de opdracht hun mindmap aan te vullen met vaardigheden en talenten. Daarna verbinden ze hun vaardigheden en talenten aan zichzelf en aan beroepen die daarbij passen. Hier zoeken ze ook beeldmateriaal bij. Zo denken de leerlingen na over beroepen die bij hen passen.

Bij blz. 10

U gaat het met de leerlingen hebben over “De vijf gouden tips”. Beheersen de leerlingen al drie van “De vijf gouden tips”? Waar lopen de leerlingen tegenaan?

Blok 3 Wat wil ik?

In dit blok koppelen leerlingen hun talenten aan hun toekomstdroom. Ook maken de leerlingen kennis met het onderwijsschema.

Les 3, Stippel je route uit.

Doelen

- Leerlingen koppelen hun talent aan hun toekomstdroom;
- Leerlingen ontdekken de route naar hun toekomstdroom.

Startactiviteit

De gastdocent bespreekt met de leerlingen waar de vorige les over ging (meervoudige intelligentie). Het huiswerk wordt doorgenomen en Grondwet artikel 1 wordt klassikaal opgezegd.

Kernopdrachten

De leerlingen gaan samen met de gastdocent een verbeeldingsopdracht doen. Ze staan stil bij het belang om te blijven dromen en wensen. Daarna volgt een uitleg over het onderwijsschema. Het is belangrijk dat de leerlingen hierbij zien dat er vele wegen zijn die naar Rome leiden. Bij deze les horen de pagina's 19 t/m 22 uit het paspoort.

"De Talentenshow"

Nu is het tijd voor "De Talentenshow." De kinderen laten hun talenten zien aan de gastdocent, leerkracht en eventueel ook aan andere genodigden (bijvoorbeeld ouders of groep 7).

Afsluiten & evalueren

Samen met de gastdocent kijken de kinderen terug op de les.

Huiswerk

Leerlingen werken hun planning bij in hun agenda:

1. Leerlingen zoeken een aantal extra beroepen die bij hen passen.
2. De leerlingen omschrijven hun toekomstdroom.
3. Leerlingen houden "De vijf gouden tips" bij.

Verdiepingsopdrachten blok 3.

Bij blz. 21 & 22

Tijdens deze les bekijken de leerlingen alternatieve routes om bij hun toekomstdroom te komen. Ze schrijven de route die zij het liefst zouden willen afleggen op hun "mindmap".

Bij blz. 10

De docent evalueert "De vijf gouden tips". Hoever ben je nu? Waar loop je tegenaan?

In dit afsluitende blok ondernemen de leerlingen een aantal stappen om hun toekomstdroom daadwerkelijk te gaan realiseren.

Les 4, een stempel in mijn paspoort.

Doelen

- Leerlingen weten wat hun talenten en kwaliteiten zijn;
- Leerlingen formuleren een realistische toekomstdroom;
- Leerlingen zien het belang van onderwijs in.

Startactiviteit

De gastdocent vraagt de leerlingen hoe ze terug kijken op de vorige les. Hoe vonden ze het om met hun talenten aan de slag te gaan? Het is leuk om iets te doen waar je goed in bent, zou je daar je werk van kunnen maken?

Kernopdrachten

De leerlingen moeten hun toekomstdroom formuleren. Tot slot vullen de leerlingen hun mindmap in op bladzijde 22 in. Hier worden alle bevindingen in het kort samengevat.

Afsluiten & evalueren

Wie ben ik? Wat kan ik? Wat wil ik? Deze drie vragen stonden de afgelopen weken centraal. De gastdocent bespreekt met de leerlingen of ze nu het antwoord weten op deze vragen. Wat hebben de leerlingen geleerd van het project? De leerlingen mogen allemaal hun toekomstdroom toevoegen aan hun "mindmap". Ter afsluiting van het project krijgen de leerlingen een stempel "geslaagd" in hun paspoortje. Ze zijn nu klaar voor de volgende reis richting hun toekomstdroom.

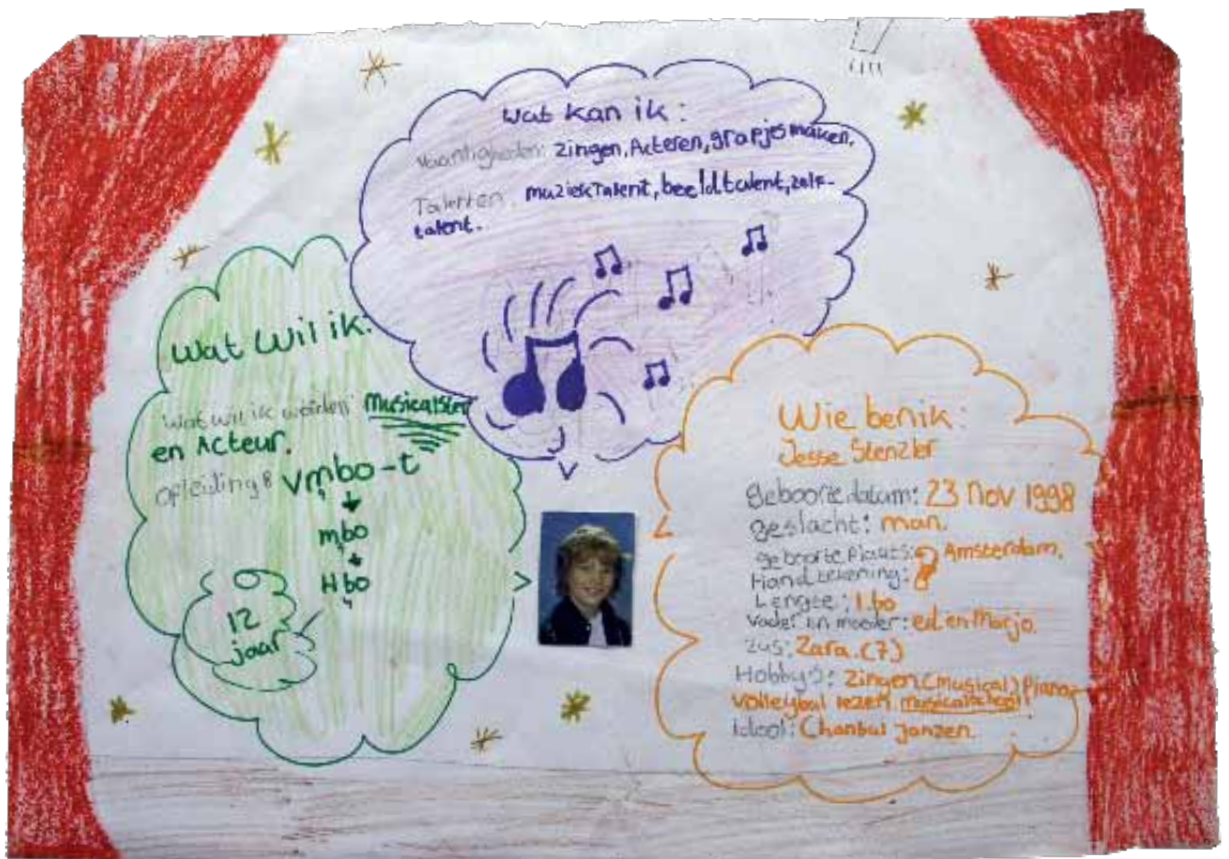
Verdiepingsopdrachten blok 4.

Opdracht

Ter afsluiting van het project worden alle opgehangen mindmaps tentoongesteld aan de klas en indien mogelijk aan groep 7 of de ouders. De leerlingen presenteren met behulp van de mindmap wat zij hebben geleerd.

Mindmaps

Voorbeeld Mindmap

Evaluatie project "Paspoort naar je Toekomstdroom!"

De leerlingen schrijven een opstel over wat zij geleerd hebben van het project. Het opstel moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Getypt;
- Maximaal twee pagina's;
- Vermelding van voor, achternaam, groep en school.

Naam:

School:

Groep:

Mijn toekomstdroom:

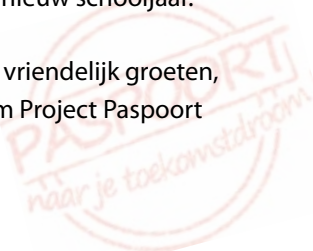
Ik heb project paspoort ervaren als:

Gelieve de opstellen binnen **twee weken** na de laatste les, naar info@projectpaspoort.nl te sturen.

Deze opstellen gebruiken wij voor evaluatiedoeleinden.

Wij zijn aan het einde gekomen van dit project. We hopen ook uw leerlingen op weg te hebben geholpen bij de realisatie van hun toekomstdromen. Wij kijken terug op een prettige samenwerking en kijken uit naar een nieuw schooljaar.

Met vriendelijk groeten,
Team Project Paspoort

Idee & samenstelling:
Mohammed Chaara

www.projectpaspoort.nl

